

Haarlem, 4 december 2012

2013 | 4

Onderwerp: wijziging waterverordening hoogheemraadschap Rijnland

Bijlagen: ontwerpbesluit + bijlagen

1 Inleiding

Op grond van artikel 2.4 van de Waterwet moeten bij provinciale verordening voor daarbij aan te wijzen andere dan primaire waterkeringen, die in beheer zijn bij een andere beheerder dan het Rijk, veiligheidsnormen worden vastgelegd. Daartoe is in de Waterverordening Rijnland voor de waterkeringen die op grond van hun functie van regionale betekenis worden geacht het gewenste veiligheidsniveau vastgelegd. De betreffende regionale waterkeringen zijn aangegeven op de in bijlage 1 van de Waterverordening Rijnland behorende kaarten A, B en C. Het gewenste veiligheidsniveau is gerelateerd aan de economische schade die bij het falen van de waterkering kan optreden.

Het Hoogheemraadschap heeft de gedetailleerde toetsing van de regionale keringen afgerond. Dat heeft veel nieuwe gegevens en inzichten opgeleverd. Vervolgens heeft het hoogheemraadschap van Rijnland de provincies verzocht om de kaarten A, B en C in bijlage 1 van de Waterverordening Rijnland als volgt te wijzigen:

- het stelsel van regionale keringen uit te breiden en hiervoor veiligheidsnormen vast te stellen in het westelijk deel (geestgronden) en noordelijk deel (boezem van Noordzeekanaal) van Rijnland;
- de veiligheidsnorm voor een deel van de regionale waterkering rond de Aderpolder en Kalkpolder (beide polders gelegen in Zuid-Holland), te wijzigen, en;
- de status van enkele eerder aangewezen keringen, gelegen in Zuid-Holland, te laten vervallen vanwege ligging op merendeels hogere gronden (boven boezempeil).

Dit verzoek is in gezamenlijkheid (met het hoogheemraadschap en provincie Noord-Holland) verder uitgewerkt. De hieruit voortkomende wijzigingen en correcties zijn in het kaartbeeld verwerkt.

De wijziging van de Waterverordening Rijnland moet worden vastgesteld door Provinciale Staten van Zuid-Holland en door Provinciale Staten van Noord-Holland in hun rol als kadersteller.

2 Doelstellingen en evaluatiecriteria

Het doel is de kaarten bij de Waterverordening (bijlage 1, kaarten A, B en C) te actualiseren op basis van het verzoek van Rijnland. Er is uitgebreid ambtelijk overleg geweest over de onderbouwing van het verzoek, inclusief een bezoek aan de Adlerpolder.

De Waterverordening is eind 2009 door Provinciale Staten van Zuid-Holland en Noord-Holland vastgesteld. De eerste wijziging is begin 2012 vastgesteld. Voor een wijziging van de Waterverordening Rijnland zijn met name artikel 2.4 van de Waterwet en artikel 145 van de provinciewet relevant.

Bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie van de provincie Noord-Holland en de Verordening Ruimte van de provincie Zuid-Holland is een kaart opgenomen met de primaire en regionale waterkeringen in verband met de ruimtelijke doorwerking in bestemmingsplannen. Deze kaart bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie zal eveneens gewijzigd moeten worden. Deze wijziging van kaarten zal geschieden door middel van afzonderlijk besluiten van Provinciale Staten van Noord-Holland en Provinciale Staten van Zuid-Holland.

In artikel 7.2 van de Waterverordening provincie Noord-Holland is de evaluatiebepaling opgenomen dat Gedeputeerde staten binnen drie jaar na het in werking treden van de Waterverordening provincie Noord-Holland, de Waterverordening Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht, de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de Waterverordening Rijnland aan Provinciale Staten een verslag zenden over de doeltreffendheid en de effecten van deze verordeningen. Deze evaluatie is gestart en begin 2013 zal verslag gedaan worden aan PS.

3 Financiering en communicatie

Op verzoek van het hoogheemraadschap Rijnland en in nauwe samenwerking met Rijnland is een ontwerpbesluit opgesteld. Het hoogheemraadschap is twee keer in de gelegenheid gesteld om

een reactie uit brengen. Eerst op het voorontwerp en vervolgens op het ontwerpbesluit tot wijziging. Het hoogheemraadschap heeft alleen op het voorontwerp gereageerd.

Vervolgens heeft het ontwerpbesluit van 18 oktober 2012 tot en met 28 november 2012 voor een ieder ter inzage gelegen. In deze periode zijn geen zienswijzen ingediend.

Het ontwerpbesluit tot wijziging is afgestemd met de provincie Zuid-Holland. Aan Provinciale Staten van Zuid-Holland wordt een zelfde wijziging ter vaststelling voorgelegd.

De wijziging van de Waterverordening Rijnland wordt na vaststelling bekendgemaakt. Dit moet ingevolge art. 2.1 lid 6 van de Waterverordening Rijnland in de provinciale bladen van zowel de provincie Zuid-Holland als Noord-Holland. Aan bekendmaking in het provinciaal blad zijn geen kosten verbonden. Ook wordt het besluit gepubliceerd op de website www.overheid.nl.

4 Proces en procedure

Na de vaststelling door provinciale staten wordt de wijziging van de Waterverordening Rijnland bekendgemaakt in het Provinciaal Blad van zowel de provincie Zuid-Holland als provincie Noord-Holland en op de website Overheid.nl. In 2013 wordt verslag gedaan van de evaluatie van alle waterverordeningen

5 Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit en bijlagen

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

J.W. Remkes, voorzitter.

mw. mr. G.E.A. van Craaikamp,
provinciesecretaris.

Ontwerpbesluit tot wijziging WATERVERORDENING RIJNLAND

Provinciale Staten van Zuid-Holland en van Noord-Holland, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft;

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en van Noord-Holland;

Gelet op artikel 2.4. van de Waterwet, artikel 145 van de Provinciewet en artikel 2.1 van de Waterverordening Rijnland;

Besluiten:

Artikel I

De Waterverordening Rijnland wordt gewijzigd als volgt;

De kaarten regionale waterkeringen als bedoeld in artikel 2.1 van de Waterverordening Rijnland: kaarten A, B en C, die zijn opgenomen in Bijlage 1 van die verordening, worden vervangen door de bij dit besluit behorende kaarten A, B en C.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag na publicatie in het laatst uitgegeven provinciaal blad van de provincie Zuid-Holland of Noord-Holland.

Den Haag, 30 januari 2013.

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

voorzitter,

statengriffier,

Haarlem, 4 februari 2013.

Provinciale Staten van Noord-Holland,

voorzitter,

statengriffier,

Bijlagen:

Nieuwe Kaart A (met nr. 12.1179/1)

Nieuwe Kaart B (met nr. 12.1179/2)

Nieuwe Kaart C (met nr. 12.1179/3)

Behoort bij besluit PS Zuid-Holland

d.d. 30 januari 2013 met nummer

Behoort bij besluit PS Noord-Holland

d.d. 4 februari 2013 met nummer 04

Toelichting

Aanleiding

Het Hoogheemraadschap van Rijnland heeft de provincies, beginnend bij brief d.d. 25 januari 2012, verzocht om op de kaarten A, B en C in bijlage 1 van de Waterverordening Rijnland:

- het stelsel van regionale keringen uit te breiden en hiervoor veiligheidsnormen vast te stellen;
- de veiligheidsnorm voor een deel van de regionale waterkering rond de Aderpolder en Kalkpolder te wijzigen, en;
- de status van enkele eerder aangewezen keringen te laten vervallen.

Dit is in gezamenlijkheid verder uitgewerkt, waarbij Rijnland in de gelegenheid is gesteld om voorafgaande aan de terinzagelegging, nog te reageren op het ontwerpbesluit tot wijziging van de Waterverordening Rijnland. De schriftelijke vooroverlegreactie van Rijnland is vervolgens verwerkt in het ontwerpbesluit.

Uitbreiding van het stelsel regionale keringen, inclusief vaststelling veiligheidsnormen

Westelijk deel van Rijnland (met name Geestgronden)

Door het Hoogheemraadschap van Rijnland is verzocht om vooral in het westelijk deel van het beheergebied keringen aan te wijzen en te normeren. Het gaat om een totale lengte van circa 374 km gelegen in met name de provincie Zuid-Holland. Het betreft hier voornamelijk boezemland, waarbij via regulatie van het peilbeheer de bescherming van de maatschappelijk-economische waarden op verantwoorde wijze wordt verzekerd. Binnen dit deel van het hoogheemraadschap liggen ondiepe polders die door stroken boezemland en waterscheidingen tegen hoge boezemwaterstanden worden beschermd. Dit stelsel van keringen maakt deel uit van de afwateringseenheden binnen het boezemland. Gezien de maatschappelijke ontwrichting die een doorbraak van deze keringen veroorzaakt, heeft het algemeen bestuur van Rijnland hiervoor aandacht gevraagd bij Gedeputeerde Staten, met het verzoek om voor deze keringen het beschermingsniveau vast te stellen.

Normering van deze uitbreiding in het westelijk deel van Rijnland

Uit een in 2004 in opdracht van de provincie uitgevoerd onderzoek 'Toetsing kruinhoogten boezemkaden binnenkaden dijkkring 14 en 44', blijkt dat aan deze aanvullende keringen merendeels veiligheidsklasse I kan worden toegekend. Bij de toekenning van de hoogte van het beschermingsniveau aan deze nieuw aan te wijzen keringen rond ondiepe polders, dient echter ook rekening te worden gehouden met de normen

voor de waterkwantiteit (ter voorkoming van wateroverlast door neerslag) zoals opgenomen in de Waterverordening Rijnland uit 2009. Onevenwichtigheid in de normering voor wateroverlast enerzijds en de regionale keringen anderzijds dient te worden voorkomen. De normen voor waterkwantiteit zijn gebaseerd op het landgebruik. Het voorstel voor normering van deze aanvullende keringen luidt daarom als volgt:

- Aan de keringen die een gebied beschermen met als landgebruik voornamelijk grasland, wordt minimaal veiligheid klasse I (1/10 per jaar) toegekend;
- Aan keringen die een gebied beschermen met als landgebruik hoogwaardige land- en tuinbouw en glastuinbouw (o.a. bollenteelt), wordt in principe minimaal veiligheidsklasse II (1/30 per jaar) toegekend, en;
- Aan keringen die een gebied beschermen met als landgebruik voornamelijk bebouwing en infrastructuur (binnen de bebouwde kom) en hoofdinfrastructuur (buiten de bebouwde kom) wordt in principe minimaal veiligheidsklasse III (1/100 per jaar) toegekend.

Noordelijk deel van Rijnland (boezem van Noordzeekanaal)

Eerst zijn alleen de keringen binnen het stroomgebied van Rijnlands Boezem genormeerd. Nu zijn de keringen van een aantal polders in het binnendijks gebied van de boezem van het Noordzeekanaal eveneens aangewezen als regionale keringen waaraan een beschermingsniveau is toegekend. Het betreft een vijftal polders. Ook voor deze polders geldt, evenals voor de polders in het westelijk deel, dat bij doorbraak van de kering de gevolgen van een overstroming niet gering zijn.

Uit onderzoek bleek dat ten zuiden van de Spaarndammerdijk (delen van) tracé's niet of niet correct waren weergegeven. De precieze ligging is nu in het kaartbeeld opgenomen.

Oostelijk deel van Rijnland (diepe polders)

Hier zijn een aantal kadestrekkingen die in het verleden abusievelijk niet waren opgenomen, alsnog aangewezen en genormeerd. Deze strekkingen zijn opgenomen in de Legger van Rijnland. Met deze aanpassing worden de keringen rondom reeds genormeerde polders (ook op kaart) sluitend gemaakt. Het gaat hierbij om kadestrekkingen langs met name de Grietpolder, de Piestpolders, de Rodepolder, polder Achthoven, Hondsdijksepolder, Hogenwaardse polder, Voorofsepolder/Polder de Noordplas en Oostvliet-, Hof- en Spekpolder. Bij de normering is uitgegaan van vernoemd onderzoek 'Toetsing kruinhoogten boezemkaden binnenkaden dijkkring 14 en 44'.

Verder is gebleken dat de ligging van al aangewezen keringen in het Zuid-Hollands deel niet

overal geheel overeenstemde met de ligging ingevolge de Legger van Rijnland. De preciese ligging is nu in het kaartbeeld opgenomen.

Aanpassing normering twee kadestrekkingen in het Zuid-Hollands deel:

Volgens de systematiek van het IPO zou de gehele Aderpolder beschermd moeten worden door een kering met veiligheidsklasse I (1/10)¹⁾. Rijnland heeft in 2006 in eerste instantie besloten om alle keringen in het beheergebied, dus ook rond de Aderpolder, minimaal klasse III (1/100) te hanteren. Bij de toetsing aan de norm voor veiligheidsklasse III, is de kering afgekeurd. De klasse III normering rond de Aderpolder is te hoog gelet op de totale economische waarde binnen de polder (landgebruik is voornamelijk agrarisch grasland) die door de kering moet worden beschermd. Maatschappelijke efficiëntie en veiligheid zijn doorslaggevend, daarom wordt voor de waterkering, rond het zuidelijk deel van de Aderpolder het veiligheidsniveau van klasse III teruggebracht naar klasse I. Het deel van de dijkkring gelegen ter hoogte van de ringdijk van de Haarlemmermeerpolder (noordzijde Aderpolder) wordt niet verlaagd en blijft klasse III. Dit om te voorkomen dat afbreuk wordt gedaan aan het beschermingsniveau voor de ringdijk van de Haarlemmermeerpolder.

De kading rond de Munniken-, Zijlveen- en Meijepolder en de Kalkpolder kan vanwege de aanwezigheid van een belangrijke boezemwatergang tussen beide polders worden gesplitst, waarbij de norm van de waterkering langs de Kalkpolder (deels) is verlaagd in verband met het hoge maaiveld van het achterliggende gebied.

Het vervallen van de status van enkele eerder aangewezen keringen

Voor het merendeel van de keringen waarvan de status vervalt, geldt dat het maaiveld van het achterliggende gebied van deze eerder aangewezen keringen boven het boezempeil ligt (betreft hogere/verhoogde gronden), waardoor deze keringen in de praktijk geen waterkerende functie vervullen en ze derhalve niet zijn opgenomen in de Legger van Rijnland.

Verder komt de kade ten zuiden van de Noordse Buurt (gemeente Nieuwkoop) op de kaart bij de Waterverordening Rijnland te vervallen omdat deze al is opgenomen in de Waterverordening van Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht. De status van de kering ten zuiden van de Oranjerijk in Leiderdorp komt deels te vervallen, omdat in de achterliggende Kalkpolder andere strekkingen zijn opgenomen die het gebied beschermen en de afstand tussen polder- en boezemwater groot is. Beide kadestrekkingen zijn niet (meer) opgenomen in de Legger van Rijnland.

Ruimtelijke doorwerking

Het wijzigen van de in bijlage 1 bij de Waterverordening Rijnland behorende kaarten A, B en C is tevens van belang in verband met de doorwerking in gemeentelijke bestemmingsplannen. De waterkeringen zijn weergegeven op de kaarten behorende bij de Verordening Ruimte van de provincie Zuid-Holland en de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie van de provincie Noord-Holland. Dit heeft consequenties voor de doorwerking in gemeentelijke bestemmingsplannen. Daarom worden de kaarten behorende bij deze Verordeningen overeenkomstig gewijzigd. Dit zal geschieden door middel van een afzonderlijk besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland en Provinciale Staten van Zuid-Holland.

Inspraak

Het ontwerpbesluit tot wijziging van de Waterverordening Rijnland heeft van 13 september 2012 tot en met 24 oktober 2012 ter inzage gelegen. In deze periode zijn er geen zienswijzen ingediend.

1) Zie rapport Fugro, brief van Rijnland 11 januari 2012.